

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
«POLITICUS» РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ
ВИМІРИ**

16 травня 2022 р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № _
від 26. 05. 2022 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, асистент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студентка 4-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 3-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку:

С 91 політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (м. Одеса, 16 травня 2022 р.). Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально - політичних досліджень «Politicus», 2022. 104 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2022

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2022

Ягупова А. О., студентка 3 курсу спеціальності
Середня освіта (Історія)

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса,
Україна

АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА ПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЙ УКРАЇНИ

Вторгнення Росії в Україну становить найбільшу загрозу миру та безпеці в Європі з часів закінчення холодної війни. Протягом усього часу існування східний сусід проводив політику щодо України та Білорусі, засновану на припущенні, що їхня відповідна національна ідентичність є штучною, а отже, крихкою. Зокрема у статті на 6000 слів під назвою «Про історичної єдності росіян і українців», опублікованої в липні 2021 року президент Російської Федерації стверджував, що нинішня українська держава є творінням Радянського Союзу. Однак в нас є інші думки щодо цього питання.

З деякими варіаціями радянських часів, те, що історик Зенон Когут називає «парадигмою єдності», було стандартною точкою зору російських державних діячів та інтелектуалів з початку Нового часу, коли Велике князівство Московське (Московське царство) почало приносити різні східнослов'янські землі і підконтрольних їй народів [1]. У цей період імперського завоювання російські публіцисти, такі як клірик Інокентій Гізель, по-новому визначили українські землі та їхній народ як частину власної історії Росії. Вони підкреслювали існування тристороннього «загальноросійського» народу, який складався з великоросів, білоруських, що пропагується в системі освіти Російської імперії XIX ст. [5].

Російська імперія переслідувала українських діячів та організацій. Російська влада стверджувала, що український націоналізм був штучним витвором Відня, спрямованим на те, що високопоставлений дипломат назвав «зруйнуванням російського племені Міністр внутрішніх справ у 1863 р. видав указ про заборону видання та викладання українською мовою, який діяв до 1905 р. Українські письменники та діячі, наприклад Тарас Шевченко, який вважався батьком української літератури, були заарештовані та заслані [5].

У той час як мешканці сучасної України протягом століть зберігали політичну та мовну ідентичність, відмінну від Росії, український націоналізм — віра в те, що українці є окремою нацією, яка повинна мати власну державу, — виникла у XIX столітті, коли теперішня Україна була поділена між Росія та Австро-Угорщина, які контролювали західноукраїнські області Галичину, Буковину та Закарпаття [5].

На початку 1920-х років регіони на заході, які раніше контролювали Австро-Угорщину, перейшли під владу Польщі або Румунії, поки Сталін не захопив їх на початку Другої світової війни. Незважаючи на жорстоку більшовицьку кампанію, Західна Україна залишалася горнилом націоналістичних настроїв. Західна Україна була базою дій Організації Українських Націоналістів (ОУН) Степана Бандери, яка під час Другої світової війни намагалася створити маріонеткову державу під захистом Німеччини [3].

Однак настав 1991 рік - Росія в перше пострадянське десятиліття була слабка економічно, а чеченські війни забирали ресурси. Розділивши Чорноморський флот і підписавши у 1997 році "Великий договір", вона визнала кордони України, включаючи Крим [7]. Події 2014 року змусили Україну значно посилити спроможність своїх сил оборони, значну роль в цьому процесі зіграли сили НАТО та ЄС, що турбувало Росію ще до початку війни на Донбасі і, як наслідок, привело до сьогоднішніх реалій [6, с. 314].

Пройшовши тернистий шлях до незалежності, Україна знов зіштовхнулась з східним сусідом та проблемою політичних реалій. Окрім геополітичної гри Росії та її суперників на перший план причиною для повномасштабного збройного конфлікту на теренах України стає український націоналізм, який необхідно викоренити. Однак Росія за багато століть не вивчила єдиний урок з нашої спільної, як вона вважає, історії – український народ не складає зброї та не припинить боротьби за власні національні інтереси.

Література

1. Зенон К. Истоки парадигмы единства: Украина и создание русской национальной истории (1620-е – 1860-е гг.) / З. Когут, І. Герасимова. Аб Имперіо, 2001. С. 73-85.

2. Козловець М.А. Феномен національної ідентичності: виклики глобалізації: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 558 с.
3. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія: Історичні нариси / НАН України; Інститут історії України / С.В. Кульчицький (відп.ред.). К.: Наук. думка, 2005. 495 с.
4. Перепелиця Г.М. Україна Росія: війна в умовах співіснування. К.: Видавничий дім "Стилос", 2017. 880 с.
5. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності / Пер. з англ. Р. Клочко. Х., 2016. 496 с.
6. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. Ред. В.П. Горбуліна. К.: НІСД, 2017. 496 с.
7. Ткаченко В. Росія: ідентичність агресора : монографія / Василь Ткаченко. К. : ВЦ «Академія», 2016. 256 с.
8. Українська суспільно - політична думка в 20 столітті: Документи і матеріали/ Ред.Гунчак Т., Сольчаник Р. Т.1. Б.м.: Сучасність, 1983. 510.